

Kallelse

Vård- och omsorgsnämnden kallas till sammanträde

Tid: Tisdagen den 28 mars 2017 kl. 18.00

Plats: Largen, plan I, Alceahuset, Hackstavägen 22

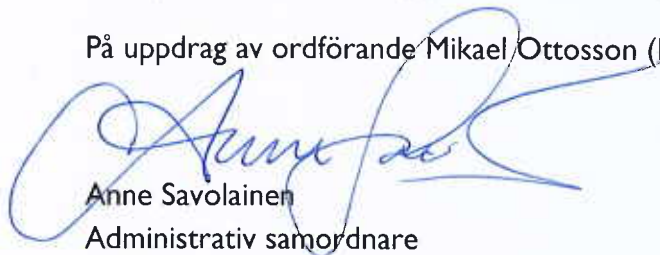
(Sammanträdesrum Largen är reserverat för Alliansen kl. 16.30–18.00.

Sammanträdesrum Storsjön, plan I är reserverat för oppositionen kl. 17.00–18.00)

Övrig information:

Vänligen anmäl eventuella förhinder till Anne Savolainen, anne.savolainen@osteraker.se

På uppdrag av ordförande Mikael Ottosson (KD)

Anne Savolainen
Administrativ samordnare

Dagordning

1. Upprop, fastställande av dagordning och övriga frågor
2. Val av justerare samt tid och plats för justering

Informationsärenden

3. Information om hemsjukvård 2020
4. Månadsuppföljning per 2017-02-28
5. Information från förvaltningen

Beslutsärenden

6. Fördelning av stimulansmedel från regeringen för ökad bemanning inom äldreomsorgen
7. Fördelning av 2017-års medel för aktiviteter och social stimulans
8. Vård-och omsorgsnämndens verksamhetsplan 2017-2019 och budget 2017

9. Individrelaterade ärenden

- 9.1 Ansökan om personlig assistans

- 9.2 Ansökan om personlig assistans
- 9.3 Ansökan om korttidsvistelse
- 9.4 Ansökan om korttidsvistelse
- 9.5 Ansökan om korttidsvistelse
- 9.6 Ansökan om korttidsvistelse
- 9.7 Ansökan om korttidsvistelse
- 9.8 Ansökan om korttidstillsyn
- 9.9 Ansökan om demensboende

10. Anmälan delegationsbeslut

- 10.1 Delegationslistor Procapita, februari 2017 (finns i pärmen)
- 10.2 Ordförandebeslut 2017-03-15, Yttrande till förvaltningsrätten
- 10.3 Ordförandebeslut 2017-03-15, Ansökan om personlig assistans enligt LSS

12. Delgivningar

- 12.1 Dom förvaltningsrätten i mål 6271-16 (finns i pärmen)
- 12.2 Dom förvaltningsrätten i mål 25905-16 (finns i pärmen)
- 12.3 Protokoll FÖRSAM 2017-01-16 (finns i pärmen)
- 12.4 Protokoll FÖRSAM 2017-02-13 (finns i pärmen)
- 12.5 Protokoll FÖRSAM 2017-03-13 (finns i pärmen)
- 12.6 Statistikrapport kommunal vård februari 2017 (finns i pärmen)
- 12.7 Protokoll – Valberedningens sammanträde 2017-02-27
- 12.8 KF 2:12 Övriga valärenden 2017-03-13

3.

Vård- och omsorgsnämndens månadsuppföljning per 2017-02-28

Beslutsförslag:

1. Månadsuppföljning per 2017-02-28 och prognos per 2017-12-31 noteras.
2. Månadsuppföljning och prognos överlämnas till Kommunstyrelsen.

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård och omsorgsnämnden

Datum 2017-03-15

Dnr VON 2017/0027

Vård och omsorgsnämndens månadsuppföljning per 2017-02-28

Vård och omsorgsnämndens beslut

1. Månadsuppföljning per 2017-02-28 och prognos per 2017-12-31 noteras.
2. Månadsuppföljning och prognos överlämnas till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Vård och omsorgsnämndens nettokostnader för perioden uppgår till -99 773 tkr vilket motsvarar 100 % av periodbudgeten och ger ett underskott på 241 tkr. Bokslutsprognosen för helåret är -588 200 tkr, vilket ger en budget i balans.

Bilagor

1. ”Ekonomisk uppföljning per den 28 feb 2017, Vård och omsorgsnämnden” 2017-02-28

Susanna Kjessel
Socialdirektör

Christer Hansson
Controllert

Christer Hansson
Controller

Ekonomisk uppföljning per den 28 februari, Vård- och omsorgsnämnden

Ekonomisk sammanställning

Driftsredovisning per slag (belopp i tkr)	HELÅR				PERIOD: JAN -FEB			
	Budget 2017	Prognos 2017	Budget- avvikelse	Utfall 2016	Period- budget	Utfall perioden	Budget- avvikelse	%
Verksamhetens intäkter								
Avgifter	23 471	23 471	0	23 452	2 912	2 091	-820	72%
Övriga intäkter	47 755	47 755	0	46 032	7 959	8 630	671	108%
Summa intäkter	71 226	71 226	0	69 485	10 871	10 721	-150	99%
Verksamhetens kostnader								
Personalkostnader	-30 337	-30 337	0	-26 199	-5 056	-5 293	-237	105%
Lokal kostnader	-39 776	-39 776	0	-40 977	-6 629	-7 126	-497	107%
Kapitalkostnader	-335	-335	0	-852	-56	-23	33	41%
Köp av verksamhet	-550 626	-550 626	0	-529 538	-92 271	-92 094	177	100%
Övriga kostnader	-38 353	-38 353	0	-34 263	-6 392	-5 959	433	93%
Summa kostnader	-659 426	-659 426	0	-631 829	-110 404	-110 495	-91	100%
Verksamhetens nettokostnad	-588 200	-588 200	0	-562 345	-99 533	-99 773	-241	100%

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	HELÅR				PERIOD: JAN -FEB			
	Budget 2017	Prognos 2017	Budget- avvikelse	Utfall 2016	Period- budget	Utfall perioden	Budget- avvikelse	%
Nämnd och staber	-19 635	-19 635	0	-34 016	-3 573	-3 522	50	99%
Särskilt boende	-151 354	-151 354	0	-145 898	-25 726	-25 817	-91	100%
Hemtjänst	-103 932	-103 932	0	-99 157	-17 322	-17 221	101	99%
Övrig äldreomsorg	-36 939	-36 939	0	-37 880	-6 656	-6 747	-91	101%
Admin äldreomsorg	-10 542	-10 542	0	0	-1 757	-1 762	-5	100%
LSS vuxna	-172 779	-172 779	0	-201 025	-28 796	-28 973	-177	101%
Psykatri vuxna	-42 148	-42 148	0	-42 777	-7 025	-7 025	0	100%
Admin vuxenstöd	-8 324	-8 324	0	0	-1 387	-1 280	107	92%
LSS barn	-11 280	-11 280	0	0	-2 080	-2 160	-80	104%
Övrigt barn och ungdom	-24 347	-24 347	0	0	-4 058	-4 098	-40	101%
Admin barn och ungdom	-5 089	-5 089	0	0	-848	-883	-35	104%
Personligt ombud	-1 830	-1 830	0	-1 592	-305	-285	20	93%
Verksamhetens nettokostnad	-588 200	-588 200	0	-562 345	-99 533	-99 773	-241	100%

Sammanfattning

Vård och omsorgsnämndens nettokostnader för perioden uppgår till -99 773 tkr vilket motsvarar 100 % av periodbudgeten och ger ett underskott på 241 tkr. Bokslutsprognosen för helåret är -588 200 tkr, vilket ger en budget i balans.

Kommentarer till utfall

Februaris utfall får fortfarande ses som ett resultat där det finns felaktiga bokningar pga omorganisationen där kostnader hamnat fel. Därför avvaktar vi med analyser och konstaterar att vi på totalnivå ligger i nivå med den periodiserade budgeten. Succesivt kommer detta att rättas upp och ett mera korrekt utfall kommer att kunna redovisas framåt.

Detta innebär att det bara blir en kort presentation av utfallet tom februari.

Kommentarer till bokslutsprognos

Inga ändringar görs för bokslutsprognosen utan vi lägger en prognos på +/- 0.

6.

Fördelning av stimulansmedel från regeringen för
ökad bemanning inom äldreomsorgen

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen
Datum 2017-03-15
Dnr VON 2017/0011

Till Vård- och omsorgsnämnden

Fördelning av statliga stimulansmedel för ökad bemanning inom äldreomsorgen

Sammanfattning

Regeringen har uppdragit till Socialstyrelsen att administrera, fördela medel och löpande följa upp satsningen på en ökad bemanning inom äldreomsorgen under åren 2015 – 2018. Den totala satsningen är knappt 2 miljarder för 2017. För Österåkers kommun avser det drygt 5,9 mnkr som ska fördelas under året.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

Efter ansökan kan följande belopp rekvireras:

Till särskilt boende:

1. 1566 000 kr till Enebacken
2. 667 000 kr till Solskiftet
3. 589 000 kr till Muskötvägen
4. 372 000 kr till Vårdbo
5. 233 000 kr till korttidsenheten i Muskötvägen
6. 248 000 kr till Smedbygården

Till utförarna av hemtjänst:

1. 164 700 kr till Ljusterö hemtjänst, produktionsförvaltningen
2. 184 000 kr till nattpatrullen, produktionsförvaltningen
3. 509 000 kr till Olivia hemtjänst
4. 214 000 kr till Hemtjänstkompaniet
5. 474100 kr till Ersta hemtjänst
6. 459 100 kr till Buhres hemtjänst
7. 244 500 kr till RO Omsorg

Bakgrund

Stimulansmedlen fanns tillgängliga för andra halvåret 2015 och fördelades då till de särskilda boendena. För 2016 var ambitionen att även utförarna av hemtjänst skulle få del av medlen. Det fanns en viss problematik i hur dessa medel skulle fördelas inom hemtjänsten då brukarens behov är tillgodosett utifrån biståndsbeslutet och bemanningen anpassas till detta. Vid fördelning av medlen för 2016 användes en modell som i korthet innebar att stimulansmedlen fördelades utifrån antalet brukare med omvårdnadsinsatser per den 31 januari 2016 och redovisades vid sidan av själva biståndsbesluten. Medlen skulle användas för sociala aktiviteter utöver de biståndsbedömda så som promenad, fikastund i hemmet eller dylikt.

Tjänsteutlåtande

Inom särskilt boende fördelades medlen i förhållande till antalet platser avsedda för (LOU) eller belagda med Österåkersbor (LOV) 12 februari 2016.

Förvaltningens slutsatser

Socialförvaltningen rekvrirer de medel som står till Österåkers kommuns förfogande hos Socialstyrelsen för 2017: 5 926 706 kronor. Medlen fördelas mellan särskilt boende och hemtjänst i förhållande till omsättningen 2016 vilket innebär 3 675 000 kr till särskilt boende och 2 250 000 kr till hemtjänsten. Villkoren för verksamheterna att använda statsbidraget är att anvisningarnas ska- och börkrav följs.

Inom hemtjänsten föreslås att medlen ska användas för sociala aktiviteter – utöver de biståndsbedömda – till de brukare som har någon form av omvårdnadsinsats. Utgångspunkten är antalet brukare med omvårdnadsinsatser per den 28 februari 2017. De var totalt 414 personer. Det är upp till varje utförare att planera och fördela dessa medel till brukarna, som sedan ska rapporteras och redovisas till socialförvaltningen för vidarebefordran till Socialstyrelsen. Observera att det är konsekvenser i form av utökad bemanning som ska redovisas.

Nattpatrullen inom kommunens hemtjänst har uppdraget att utföra biståndsbedömda omsorgsinsatser nattetid. De har också uppdraget att från och med kl 22.30 till och med kl 07.00 ta emot och åtgärda trygghetslarm från samtliga brukare som har trygghetslarm i kommunen. Stimulansmedlen till nattpatrullen föreslås kunna användas för att under natten öka bemanningen med syfte att ge en bättre kvalitet i mötet med brukaren till de brukare som har någon form av biståndsbedömda omvårdnadsinsatser.

Inom särskilt boende fördelas medlen i förhållande till antalet platser avsedda för (LOU) eller belagda med Österåkersbor (LOV) per februari 2017:

Enhet	Platser	Belopp
Enebacken	101	1 566 000
Solskiftet	43	667 000
Muskötvägen	38	589 000
Vårdbo	24	372 000
Korttidsenheten (Muskötväg)	15	233 000
Smedbygården	16	248 000
	237	3 675 000

Medlen till utförare inom hemtjänst fördelas enligt följande:

Enhet	Platser	Belopp
Ljusterö hemtjänst	33	164 700
Olivia hemtjänst	102	509 000
Hemtjänstkompaniet	43	214 600
RO Omsorg	49	244 500
Buhres hemtjänst	92	459 100
Ersta Hemtjänst	95	474 100
	414	2 066 000

Tjänsteutlåtande

Nattpatrullens ersättning motsvarade 8,2 % av hemtjänstens kostnader 2016. Samma procentsats används vid fördelning av stimulansmedlen för hemtjänsten (2 250 000 kr). Det ger totalt 184 000 kr i stimulansmedel till nattpatrullen.

Utförarna kan rekvirera medlen från socialförvaltningen tillsammans med en enkel ansökan med en beskrivning hur verksamheten har för avsikt att använda medlen. En sådan rekvisition ska göras senast 15 april 2017. Utförare som inte önskar ta del av stimulansmedlen ska också senast den 15 april meddela socialförvaltningen detta. Utföraren ansvarar var och en för återrapportering av de rekvirerade medlen enligt Socialstyrelsens anvisningar. Skulle Socialstyrelsen inte godkänna återrapporteringen är respektive utförare återbetalningsskyldig till socialförvaltningen.

Bilagor

1. Socialstyrelsens anvisningar för rekvisition av stimulansmedel för ökad bemanning inom äldreomsorgen 2017, 2017-01-16

Susanna Kiesel
Socialdirektör

Kerstin Odenfelt
Sakkunnig äldre

Anvisningar för rekvisition av stimulansmedel för ökad bemanning inom äldreomsorgen 2017

Bidragets storlek

Statsbidraget omfattar 1 995 000 000 kronor för år 2017. Fördelningen utgår från den sk. standardkostnaden för äldreomsorg i det kommunala utjämnings-systemet. Beloppen framgår av bilagan Fördelningsnyckel 2017.

Vilka kan ta del av medlen?

Varje kommun får i egenskap av huvudman för sin och enskilda utförare verksamhet rekquirera medel enligt ovan. Kommunerna har ett ansvar att se till att alla äldre som behöver hjälp får sina behov tillgodosedda, oavsett vem som utför vården och omsorgen. Kommunerna ansvarar för att informera enskilda utförare som bedriver kommunal verksamhet på uppdrag av kommunen om möjligheten att ta del av stimulansmedlen. Kommunen avgör hur medlen ska disponeras mellan verksamheterna. Både hemtjänst och särskilt boende kan omfattas.

Vad kan ni använda medlen till?

Regeringen anser att äldre kvinnor och män ska ha tillgång till en likvärdig och jämlik äldreomsorg av hög kvalitet oavsett kön, etnisk bakgrund och var de bor. Det är en grundläggande förutsättning för den svenska äldreomsorgen. Stimulansmedlen är avsedda för att öka bemanningen inom den av kommunen finansierade vården och omsorgen om äldre. Syftet är att skapa ökad trygghet och kvalitet för den enskilde. En ökad bemanning kan skapa utrymme för personalen att tillbringa mer tid med den enskilde men också ge större möjligheter för personalen att gemensamt utveckla verksamheten. I linje med de utmaningar som Socialstyrelsen tidigare har påtalat¹ är det önskvärt med en stabil personalförsörjning, som i sin tur bidrar till en ökad kontinuitet i vården och omsorgen om de äldre. Det kan t.ex. ske genom att nyanställa på heltid eller möjliggöra en ökad sysselsättningsgrad i deltidstjänster. Villkoren för att använda statsbidraget är indelade i ska- och börkrav. Skakraven är obligatoriska medan börkraven är rekommendationer. Eventuella avvikelser från börkraven ska förklaras vid redovisningen av medelsanvändningen.

Skakrav

- Stimulansmedlen får endast rekquireras av kommunen som huvudman för sin egen och enskilda utförare verksamhet.
- Stimulansmedlen ska rekquireras senast den 31 oktober 2017.

¹ Socialstyrelsen (2015) Redovisning av uppdraget att utforma en satsning på ökad bemanning inom äldreomsorgen (dnr 5.4-11376/2015)

- Stimulansmedlen får endast användas till personalkostnader som genererats under perioden 1 januari–31 december 2017. Med personalkostnader avses här löner, lagstadgade arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och avtalspensioner.
- Stimulansmedlen får endast användas till personalkostnader för personal som utför stöd och omvårdnad i den av kommunen finansierade vården och omsorgen om äldre.
- Personalkostnaderna får endast avse de personalkategorier som arbetar nära de äldre.
- Kommunerna ansvarar för att informera enskilda utförare som bedriver kommunal verksamhet på uppdrag av kommunen om möjligheten att ta del av stimulansmedlen.²
- Varje kommun ska återrapportera till Socialstyrelsen hur 2017 års medel har använts.
- Kommunerna ska återbetala stimulansmedel som inte förbrukats inom given tid, eller som inte använts enligt villkoren.

Börkrav

- Stimulansmedlen bör användas för vårdbiträden, undersköterskor, sjuksköterskor, fysioterapeuter, arbetsterapeuter, dietister samt arbetsledare på verksamhetsnivå.
- Stimulansmedlen bör användas för anställning av personal som har adekvat utbildning³ och erfarenhet.
- Vid brist på utbildad eller erfaren personal bör arbetsgivaren erbjuda introduktion, handledning och en planering för utbildning av nyanställda för att säkerställa att personalrekryteringen står i relation till kvalitets- och kompetenskravet i socialtjänstlagen (2001:453).

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen betalar ut medlen under år 2017 och de kan användas till personalkostnader som genererats under perioden 1 januari–31 december 2017.

² Avvikelser från detta skakrav kan i vissa fall accepteras och därmed inte föranleda återbetalningsskyldighet.

³ Med adekvat utbildning för vårdbiträden och undersköterskor avses här:

- Utbildning enligt den äldre studieordningen:
 - den äldre undersköterskeutbildningen om 32 eller 40 veckor, 31 veckors specialkurs,
 - utbildning till skötare i psykiatrisk vård, vårdinriktad kompletteringskurs,
 - tvåårig vårdlinje,
 - mentalskötarutbildning, två eller tre terminer.
- Den äldre gymnasieutbildningen, dvs. treårig omvårdnadslinje eller omvårdnadsprogrammet (kurser om minst 1 350 gymnasiepoäng i karaktärsämnen).
- Den nya studieordningen enligt Vård- och omsorgsprogrammet GY 2011 (kurser om minst 1 400 gymnasiepoäng i programgemensamma karaktärsämnen samt programfördjupning inom geriatrik/gerontologi).
- Vissa specialistkompetenser t.ex. äldrepedagog, Silviasystrar eller personal med högskoleutbildning inom vård- eller omsorgsområdet, som tjänstgör som omsorgspersonal.

Se även Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre och *Omvårdnadslyftet – Slutredovisning av regeringens kompetenssatsning 2011–2014*.

Villkor för statsbidraget

Villkoren för att använda statsbidraget är indelade i ovan nämnda ska- och börkrav som bygger på regeringens beslut om satsningen den 25 juni 2015 (S2015/4099/FST) och regleringsbrevet den 17 december 2015 (III:18) och den 20 december 2016 (II:7 S2016/07779/RS). Skakraven är obligatoriska medan börkraven är rekommendationer. Eventuella avvikelser från börkraven ska förklaras vid redovisningen av medelsanvändningen.

Hur får ni del av medlen?

Varje kommun får i egenskap av huvudman för sin och enskilda utförare verksamhet rekvirera medel genom den blankett som Socialstyrelsen tillhandahåller i ett e-postutskick till varje kommun. Av bilagan Fördelningsnyckel 2017 framgår hur mycket pengar som varje kommun maximalt kan rekvirera för 2017. Endast **en rekvisition per kommun** ska lämnas till Socialstyrelsen. Rekvisitionen ska ha kommit in till myndigheten senast den **31 oktober 2017** och medlen utbetalas vanligtvis inom 15 arbetsdagar. Rekvisitionen ska vara undertecknad av behörig företrädare för respektive kommun.

Vi rekommenderar att varje kommun skapar ett separat konto för stimulansmedlen för att enkelt kunna spåra alla transaktioner och underlätta redovisningen.

Kommunerna föreslås vid behov träffa överenskommelser med enskilda utförare om hanteringen och redovisningen av stimulansmedlen.

Vad gäller för åiterrapportering och återbetalning av medel?

Varje kommun ska **senast den 5 februari 2018** redovisa till Socialstyrelsen hur 2017 års stimulansmedel har använts enligt ett frågeformulär som Socialstyrelsen tillhandahåller senast i december 2017. Redovisningen kommer i huvudsak att innehålla samma slags frågor som för 2016. Varje kommun behöver utse och meddela en kontaktperson för statsbidraget samt underrätta Socialstyrelsen om kontaktuppgifterna ändras under satsningens gång.

Om ni inte har använt hela stimulansbidraget under perioden 1 januari–31 december 2017 ska ni återbetala återstoden till Socialstyrelsen. Ni kan också bli återbetalningsskyldiga om medlen inte används i enlighet med skakraven. Socialstyrelsen hämtar in faktureringsuppgifter via rekvisitionsblanketten.

Bakgrund

Regeringen gav den 25 juni 2015 (S2015/4099/FST) Socialstyrelsen i uppdrag att fördela stimulansmedel för ökad bemanning inom den av kommunen finansierade vården och omsorgen om äldre. Förutsatt att riksdagen beviljar medel för ändamålet avser regeringen att till bemanningssatsningen avsätta totalt 7 miljarder kronor, varav 1 miljard kronor år 2015 och 2 miljarder kronor årligen under åren 2016–2018. Genom regleringsbrevet den 20 december 2016 (II:7 S2016/07779/RS) har medel avsatts för satsningen år 2017. Statskontoret fick i december 2015 i uppdrag att följa upp styrningen, utformningen och arbetsätten i satsningen (S2015/08192/FST). I detta uppdrag beskrivs målet som att höja

kvaliteten inom äldreomsorgen, öka tryggheten för äldre kvinnor och män samt förbättra förutsättningarna för en jämställd, likvärdig och jämlik äldreomsorg i hela landet. En motsvarande skrivning finns i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1).

Mer information

Bevaka uppdateringar om statsbidraget på
<http://www.socialstyrelsen.se/statsbidrag>.

Kontaktpersoner

Åsa Pettersson	asa.pettersson@socialstyrelsen.se	075-247 33 64
Ylva Gårdhagen	ylva.gardhagen@socialstyrelsen.se	075-247 39 11
Anna Ahlm (uppföljning)	anna.ahlm@socialstyrelsen.se	075-247 34 15

7.

Fördelning av 2017-års medel för aktiviteter och social stimulans

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen
Datum 2017-03-15
Dnr VON 2017/0026

Till Vård- och omsorgsnämnden

Fördelning av 2017 års medel för aktiviteter och social stimulans

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har i sin budget för 2017 avsatt medel för ”att de äldres möjlighet att påverka sin dag på våra särskilda boenden ska öka och att det sociala innehållet ska utvecklas till allas trevnad”.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att fördela medlen för aktiviteter och social stimulans enligt följande:

1. Enebacken (101 pl) 426 200 kr
2. Solskiftet (43 pl) 181 400 kr
3. Muskötvägen (38 pl) 160 300 kr
4. Vårdbo (24 pl) 101 300 kr
5. Korttidsenheten (Muskötvägen) (15 pl) 63 300 kr
6. Smedbygården (16 pl) 67 500 kr

Bakgrund

I fjol inriktades medlen mot aktiviteter som ges via digitalisering det vill säga att använda olika digitala verktyg i satsningen på aktiviteter och stimulans tillsammans med de äldre såväl individuellt som gemensamt. Vård- och omsorgsnämndens särskilda satsningar på aktiviteter och social stimulans under tidigare år har fallit väl ut och mot denna bakgrund beslutar nämnden att även under 2017 göra en extra satsning på sammanlagt 1 miljon kronor inom särskilt boende. I fjol förenklades förfarandet för att få del av medlen. Fördelningen skedde utifrån antalet platser på respektive boende vid en bestämd tidpunkt (12 februari 2016). Uppföljning har skett efter årets slut över hur medlen har används. Samtliga utförare har lämnat en kort beskrivning i samband med rekvisitionen samt gjort en enklare återrapportering att medlen använts på det sätt som var syftet.

Förvaltningens slutsatser

Fördelningen sker utifrån antalet platser på respektive boende (28 februari 2017). Medlen föreslås inriktas även i år mot aktiviteter som ges via digitalisering. Syftet är att det också behövs tid till att integrera, implementera och lära sig använda de digitala hjälpmedlen inom respektive verksamhet.

Förvaltningen föreslår att Vård- och omsorgsnämnden fördelar medlen enligt följande: Enebacken (101 pl) 426 200 kr, Solskiftet (43 pl) 181 400 kr, Muskötvägen (38 pl) 160 300 kr, Vårdbo (24 pl) 101 300 kr, Korttidsenheten (Muskötvägen) (15 pl) 63 300 kr, Smedbygården (16 pl) 248 000 kr.

Utförarna kan rekvirera medlen från socialförvaltningen tillsammans med en enkel ansökan med beskrivning hur verksamheten tänker använda medlen. Senast 15 april ska en sådan ansökan lämnas.

Tjänsteutlåtande

Uppföljning kommer ske efter årets slut. Kan inte utföraren dokumentera att medlen använts på det sätt som Vård- och omsorgsnämnden avsett och som utföraren beskrivit i samband med rekvisitionen kan utföraren bli återbetalningsskyldig för hela eller delar av beloppet.

Susanna Kiesel
Socialdirektör

Kerstin Odenfelt
Sakkunnig äldre

8.

Vård-och omsorgsnämndens verksamhetsplan
2017-2019 och budget 2017

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2017-03-16

Dnr VON 2016/0060

Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsplan 2017-2019, budget 2017

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämnden

Godkänna verksamhetsplan och budget enligt förvaltningens förslag.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har fastställt Vård- och omsorgsnämndens preliminära budgetram till 588 200 tkr för år 2017. Det innebär en ökad ram för nettokostnader med 23 850 tkr jämfört med budget 2016. Nettoförändringen består av indexuppräkning för priser motsvarande 10,5 mkr och kompensation för volymökningar motsvarande 14 mnkr, samtidigt fanns ett effektiviseringskrav 2 mkr. Övriga justeringar beskrivs under avsnittet ”förändringar i förhållande till budget 2016”.

Bilagor

1. Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsplan 2017-2019, Budget 2017

Susanna Kiesel
Socialdirektör

Christer Hansson
Controller

2017-03-17

Vård- och omsorgsnämnden

Budget 2017, Plan 2018-19

Ordförande: Mikael Ottosson

Förvaltningschef: Susanna Kiesel

Innehållsförteckning

Ekonomisk sammanställning	3
Ansvar och uppgifter	4
Ledning och myndighetsutövning.....	4
Äldreomsorg.....	4
Omsorgen om personer med funktionsnedsättning.....	5
Mål och riktlinjer	5
Tillgång till särskilt boende och korttidsplatser för äldre.....	5
Förändrat huvudmannaskap.....	6
Välfärdsteknologi.....	6
Stimulansmedel för ökad bemanning inom äldreomsorgen.....	7
Handläggning enligt IBIC.....	7
Anhörigstöd.....	8
Vardagsstöd till barn med funktionsnedsättning.....	8
Dialog med medborgarna.....	9
Personalsituationen.....	9
Miljömål	10
Förändringar i förhållande till budget 2016	10
Äldreomsorg.....	11
Omsorg om personer med funktionsnedsättning.....	11
Volymförändringar och extra ramfinansiering.....	12
Lokaler	13
Bostäder.....	13
Övriga verksamhetslokaler.....	13
Utveckling och förändringar – framåtblick	14
E-hälsa.....	14
Bostadssituationen.....	14
Kostnadsökningar inom funktionshinderområdet.....	14
Hemsjukvård.....	14
Ekonomisk riskanalys	14

Ekonomisk sammanställning

Driftredovisning per slag tkr	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018 exkl prisutv.	Plan 2019 exkl prisutv.
Verksamhetens intäkter				
Avgifter	23 011	23 471	24 058	24 659
Övriga intäkter	45 989	47 755	48 949	50 172
Summa Intäkter	69 000	71 226	73 007	74 832
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-28 348	-30 337	-31 095	-31 872
Lokalkostnader	-40 795	-39 776	-40 770	-41 789
Kapitalkostnader	-852	-335	-343	-352
Köp av verksamhet	-531 991	-550 626	-564 391	-578 501
Övriga kostnader	-31 364	-38 353	-39 312	-40 295
Summa kostnader	-633 350	-659 426	-675 912	-692 809
Verksamhetens nettokostnader	-564 350	-588 200	-602 905	-617 978

Driftredovisning per verksamhet tkr	Budget 2017			
	Kostnad	Intäkt	Netto	Netto i %
Nämnd och staber	-19 635	0	-19 635	3%
Särskilt boende	-186 611	35 256	-151 354	26%
Hemtjänst	-116 260	12 328	-103 932	18%
Övrig äldreomsorg	-43 044	6 106	-36 939	6%
Admin äldreomsorg	-10 542	0	-10 542	2%
LSS vuxna	-183 049	10 270	-172 779	29%
Psykatri vuxna	-45 363	3 216	-42 148	7%
Admin vuxenstöd	-8 324	0	-8 324	1%
LSS barn	-12 278	998	-11 280	2%
Övrigt barn och ungdom	-25 220	873	-24 347	4%
Admin barn och ungdom	-5 089	0	-5 089	1%
Personligt ombud	-4 010	2 180	-1 830	0%
				0%
Summa	-659 426	71 226	-588 200	100%

Kommunfullmäktige har fastställt Vård- och omsorgsnämndens preliminära budgetram till 588 200 tkr för år 2017. Det innebär en ökad ram för nettokostnader med 23 850 tkr jämfört med budget 2016. Nettoförändringen består av indexuppräkningsförändring för priser motsvarande 10,5 mkr och kompensation för volymökningar motsvarande 14 mnkr, samtidigt fanns ett effektiviseringskrav 2 mkr. Övriga justeringar beskrivs under avsnittet ”förändringar i förhållande till budget 2016”.

Budgetförslagets intäkter och kostnader stämde bra med budgetramen och avviker endast med 71 tkr.

Driftsredovisningen är uppställd enligt nya organisationen som började gälla från 1 januari 2017.

Ansvar och uppgifter

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens ansvar när det gäller att tillgodose behoven av vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), med undantag för driften av de kommunala resultatenheter. Vård- och omsorgsnämnden är en så kallad kundvalsmyndighet med ansvar för myndighetsutövning, beställning och finansiering av verksamheten, uppföljning av kvaliteten i verksamheten och av de utförda insatserna. Verksamheten är uppdelad i tre huvudområden: ledning och myndighetsutövning, äldreomsorg och omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Ledning och myndighetsutövning

Ledningsfunktionen omfattar förvaltningsledning och administration. Myndighetsutövningen handlades tidigare av biståndsenheten som i den nya organisationen från 2017 är fördelad på fyra nya enheter, enheten för stöd till äldre och funktionsnedsatta, enheten för vuxenstöd, enheten för stöd till barn och unga och enheten för administrativt stöd och service.

En organisationsöversyn och ett förändringsarbete har skett under 2016. Socialförvaltningen har i samverkan med de fackliga organisationerna; VISION och SSR arbetat fram en ny organisation. Detta har mynnat ut i en organisationslösning där fyra enheter blivit tio. Den nya organisationen ska vara en platt organisation där samordnartjänsterna under enhetschefen tagits bort i syfte att undanröja otydliga roller inom organisationen. Den nya organisationen ska ge enhetscheferna en bättre överblick av enheten där chefen är närvarande, har fokus på den operativa driften och på god arbetsmiljö. Enhetscheferna ska arbeta närmare socialdirektören.

Organisationen träder i kraft den 1 januari 2017. Socialförvaltningen ska arbeta för två nämnder, Socialnämnden och Vård- och omsorgsnämnden, där samarbetet mellan enheterna är centralt. I uppdraget låg att organisationsförändringen skulle beröra den politiska organisationen så lite som möjligt.

Den nya organisationen ska nu formars. Det kräver en översyn av rutiner, riktlinjer, delegation, samverkansformer och sekretess samt en systematisk samordning. Medarbetare och chefer ska i samverkan genomföra detaljorganisationen inom den egna enheten. Nya gränsdragningsfrågor kommer att uppstå och måste lösas efter hand.

Äldreomsorg

Verksamheten omfattar service, stöd och omvårdnad i det egna hemmet för personer oavsett ålder (hemtjänst) samt särskilt boende, korttidsboende och dagverksamhet där även hälso- och

sjukvårdsinsatser ingår. Dessutom ingår uppsökande och förebyggande verksamhet samt anhörigstöd.

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Omsorgen enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) omfattar bostad med särskild service för barn och ungdomar samt bostad med särskild service och daglig verksamhet för vuxna. Övriga insatser som ingår är personlig assistans, ledsagning, kontaktperson, avlösarservice, korttidsvistelse och korttidstillsyn. Verksamheten omfattar dessutom stöd till personer med psykiskt funktionshinder och personlig ombudsverksamhet (PO). Anhörigstöd ingår i verksamhetsområdet.

Mål och riktlinjer

Kommunfullmäktige har beslutat om sju inriktningsmål med indikatorer och uppdragit åt nämnderna att ta fram resultatmål utifrån inriktningsmålen. Dessa redovisas i "Bilaga 1 – Målstyrning". Målen är framtagna i ett kommungemensamt arbete som leds av kommunstyrelsens kontor och följer en fastställd mall.

Utifrån resultatmålen har varje enhet i uppdrag att formulera åtaganden och aktiviteter för 2017. I delårs- och årsbokslut kommer en samlad uppföljning av resultatet av enheternas handlingsplaner att redovisas tillsammans med uppföljningen av de särskilda satsningar som gjorts för 2017.

Nedan beskrivs främst de verksamhetsområden där det föreslås ske förändringar under budgetåret.

Tillgång till särskilt boende och korttidsplatser för äldre

Under 2015 har det första särskilda boendet med avtal enligt LOV (Lagen om valfrihetssystem) öppnat. Detta har inneburit att den enskilde nu har en reell möjlighet att välja boende samt att beslut om särskilt boende för äldre har kunnat verkställas inom rimlig tid. Ytterligare två särskilda boenden planeras öppna i privat regi under hösten 2017, Humana på Norrgårdshöjden och Attendo på Kantarellvägen, totalt ca 95 lägenheter.

Vid planering av antalet lägenheter inom särskilt boende är tillgången en osäkerhet eftersom de enskilt drivna boendena inte är garanterade till enbart Österåkers kommun. Det finns även osäkerhet kring vad som påverkar den enskildas val (t ex hyra, inriktning, geografisk placering). Bedömningen är att antalet lägenheter ska motsvara behovet. Sista december fanns en ledig lägenhet med somatisk inriktning och två med demensinriktning i entreprenad alt. egenregi verksamheten.

Det beräknas finnas ett kvarstående behov av korttidsplatser. En planering finns att omvandla lägenheter för permanent boende vid Enebacken till växelboende-/korttidsplatser. Detta är en process som tar cirka 6 månader att genomföra. Temabo AB som tar över driften på Enebacken

från 1 april är positiva till omställningen. På Enebacken kan då hela kedjan erbjudas med dagverksamhet, korttidsplatser och permanent särskilt boende för personer med demenssjukdom. Behovet av köpta externa korttidsplatser utanför kommunen skulle därav minska och den enskilde skulle få närmare till sina anhöriga.

Denna omställning påverkar Solskiftets äldreboende där fyra växelboendeplatser med demensinriktning finns idag. Hyresavtalet för Enebacken sträcker sig till år 2021. Senast tre år innan behöver beslut fattas om förlängning.

Korttidsboendet i Alceahuset flyttades över till Muskötvägen 25 den 1 juli 2016. Verksamheten drivs av Förenade Care med ett avtal som sträcker sig fram till 30 mars 2018. En upphandling måste göras under 2017. I samband med detta bör även behovet av växelboendeplatser med somatisk inriktning ses över och eventuellt ingå i upphandlingen av korttidsplatserna.

Idag finns fem växelboendeplatser med somatisk inriktning på Solskiftets äldreboende. Biståndshandläggarna arbetar för att korta ner vårdtiden på korttidsboendet genom en tydlig planering och målsättning.

Solskiftets särskilda boende har idag inriktning på enbart somatiskt sjuka. Produktionsförvaltningen önskar omvandla en enhet om tolv lägenheter till inriktning för personer med demenssjukdom. Detta skulle medföra att samtliga boenden som nu finns inom valfrihetssystemet kan erbjuda omsorg både till de med och utan demenssjukdom, något som skulle förstärka kommuninnevånarnas valfrihet

Förändrat huvudmannskap

Den 1 oktober 2015 tog kommunerna i Stockholms län över hälso- och sjukvårdsansvaret i LSS bostäder samt i dagliga verksamheter. Samtidigt skedde en skatteväxling. Vård- och omsorgsnämnden har fått utökad ram för denna kostnad enligt en nivå som Stockholms läns landsting och Kommunförbundet i Stockholms län har beräknat, baserat på en schablonisering av länets samtliga kostnader.

Det är dock oklart vad det verkliga behovet för kommunens medborgare i de aktuella verksamheterna verkligen kommer att kosta. Utfallet av förändringen kommer att följas upp i samverkan med utförarna. I budget 2017 har beslut tagits om en höjd ersättning för hälso- och sjukvård inom LSS.

Välfärdsteknologi

Under de senaste åren har många olika tekniska lösningar tillkommit och utvecklats i syfte att förbättra och kvalitetssäkra olika flöden och funktioner inom vården och omsorgen. Stora möjligheter finns idag och arbetet med att införa välfärdsteknologi i våra verksamheter bör prioriteras högt. Ett stort behov finns även av att införa digitala system för uppföljning och kvalitetsledning inom förvaltningen.

Trygghetslarmen digitaliserades 2015. Planeringen var att i nästa steg införa nyckelfria lås inom

hemtjänsten under 2016. Detta kunde inte genomföras på grund av tidsbrist relaterat till andra stora förändringar inom hemtjänst. Behovet kvarstår och vissa förberedelser har gjorts. Syftet är att öka säkerheten för den enskilda samt begränsa administration och restid. Kostnaden för att införa nyckelfria lås finansieras genom att hemtjänstersättningen justeras för att reglera minskad kringtid (restid). En viss kostnad för investering och övergång kommer att uppstå. Ett möjligt steg därefter är att inom hemtjänsten pröva bildtelefonkommunikation. Detta skulle kunna ersätta vissa tillsyns- och påminnelsebesök och också innebära en större flexibilitet för hemtjänstutförarna och den enskilde.

Digitalisering var Vård- och omsorgsnämndens fokusområde för 2016 och fortsätter även under 2017.

Detta innebär att uppföljningar inom nämndens verksamhetsområde ska fokusera på hur utförarna arbetar med möjligheter som ges via digitalisering, samt hur nämndens egen personal använder digitala hjälpmedel i sitt arbete. Kompetensutveckling inom området kommer att kunna genomföras inom socialförvaltningens deltagande i DigIT, ett ESF-projekt som har Stockholms stad som projektägare och Österåkers kommun som en av 15 deltagande kommuner. Projektet pågår 2015 – 2018.

De extra medel på 1 mkr som Vård- och omsorgsnämnden har till förfogande för att stimulera till sociala aktiviteter i särskilt boende för äldre kan till viss del sökas för åtgärder som fokuserar på digitalisering. Detta för att utförare ska ha en möjlighet att använda nya tekniska lösningar för att förbättra kvaliteten i omsorgen.

Stimulansmedel för ökad bemanning inom äldreomsorgen

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att administrera och följa upp satsningen på ökad bemanning inom äldreomsorgen under 2015-2018. För 2017 får Österåkers kommun 5 926 tkr i stimulansmedel.

Syftet med satsningen är att skapa ökad trygghet och kvalitet för den enskilde inom äldreomsorgen genom ökad bemanning. Stimulansmedlen får endast användas till personalkostnader för personal som utför stöd och omvårdnad i den av kommunen finansierade vården och omsorgen om äldre och endast för personalkategorier som arbetar nära de äldre. Satsningen kan omfatta både hemtjänst och särskilt boende.

Kommunen ska redovisa förbrukade medel i personalkategorier, årsarbetskrafter och uppdelat på kön. Medel som ej använts under perioden ska återbetalas. Förvaltningen ska i dialog med utförarna och de fackliga organisationerna ta fram ett förslag på hur stimulansmedlen ska fördelas under 2017.

Handläggning enligt IBIC

Individens behov i centrum, IBIC, är en nationell modell som utvecklats för att skapa förutsättningar för strukturerade vård- och omsorgsdokumentation. IBIC bidrar till ett behovsriktat och systematiskt arbetssätt, ett gemensamt språk och strukturerad

dokumentation. Modellen ska öka fokus på de behovsområden där brukaren upplever sig ha behov av stöd. Genom att tydliggöra behovet och formulera mål tillsammans med brukaren ska dennes inflytande över sitt stöd öka.

Biståndsenheten har infört modellen ÄBIC, Äldres behov i centrum, för handläggning av ansökningar enligt socialtjänstlagen (SoL). ÄBIC kommer framöver att ingå som en del i IBIC. Arbetet påbörjades 2015 och kommer att slutföras 2017.

I nästa steg ska modellen införas vid handläggning av ansökningar enligt LSS och SoL för personer med funktionsnedsättning. Implementeringen genomförs i flera steg, en process som beräknas pågå 2017/2018.

Anhörigstöd

Även för 2017 görs en extra satsning på anhörigstöd inom Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde. Satsningen kommer att medföra fler aktiviteter riktade till anhöriga, t ex utbildnings- och rekreationsaktiviteter, delvis i samarbete med Fyren. Särskild satsning görs på anhöriga som har närstående med psykisk ohälsa. Ny målgrupp är föräldrar som har vuxna barn med neuropsykiatrisk diagnos. Personalutbildning i anhörigstödande förhållningssätt planeras.

Vardagsstöd till barn med funktionsnedsättning

Barn med funktionsnedsättning som inte tillhör LSS personkrets kan ha behov av stöd på grund av sin funktionsnedsättning. Detta ansvar finns inte tydligt fördelat inom organisationen. Socialnämnden har ansvar för stöd som uppkommer på grund av bristande föräldraförmåga, kriminalitet eller missbruk hos barnet. Men stöd för att vardagen ska fungera bättre för barnet och dennes familj saknas i ett tidigare skede.

En fortsatt dialog mellan Vård- och omsorgsnämnden och Socialnämnden behöver genomföras kring vilket stöd som ska ges, vilka insatser som bör finnas, och på vilken nivå stödet ska ges. I den nya organisationen inom socialförvaltningen har allt stöd till barn och unga samlats i en gemensam enhet.

Personligt ombud

Österåkers kommun får 1,4 miljoner i stadsbidrag för 2017 vilket motsvarar 4,65 årsanställda enligt deras ersättningsnivå. Vård- och omsorgsnämnden finansierar resterande kostnad. Tendensen är att när vården och myndigheternas service sviktar blir det fler som söker hjälp hos Personligt ombud.

Antalet som har sökt hjälp hos Personligt ombud har dubblats de senaste åren. Unga vuxna, utlandsfödda och föräldrar med egna svårigheter som har barn med funktionsnedsättning har ökat och gör att fler behöver hjälp. Svårigheterna att få en bostad samt hemlöshet skapar också ett utökat hjälpbehov. Många blir dock inte klienter hos Personligt ombud utan blir lotsade vidare till rätt instans.

Ledningsgruppen för Personligt ombud har beslutat att prioritera personer med akuta behov,

unga under 30 år och föräldrar med minderåriga barn. Personer utan pågående insatser, t.ex. boendestöd, är också en prioriterad grupp. Verksamheten kommer att utveckla nätverksarbete tillsammans med andra intressenter för att utveckla verksamheten.

Dialog med medborgarna

För att få bättre kännedom om medborgarnas önskemål och behov samt att förbättra informationen till kommuninvånare, ska dialogen med medborgarna utökas. Politiker och tjänstemän ska regelbundet finnas på Fyren, en mötesplats för äldre. Detta kan exempelvis ske genom deltagande som månadens gäst. Även forum som Seniorernas dag, den nationella anhörigveckan och medborgardialoger ska användas.

Förvaltningen ska vara aktiv vad gäller att söka upp tillfallen och organisera dem. Dialogerna kommer att dokumenteras dels för att kommunicera till samtliga intresserade kommuninvånare och dels för att sammanfatta det som har framkommit som underlag för Vård- och omsorgsnämndens mål- och utvecklingsarbete.

Våld i nära relationer

Våld i nära relationer är en folkhälsofråga med stort mörkertal. Utöver mänskligt lidande i form av psykisk- och fysisk ohälsa leder våldet till avsevärda samhällskostnader. Mäns våld mot kvinnor är den vanligaste formen. Kommunerna uppmanas att arbeta mer förebyggande samt att reagera tidigt och erbjuda adekvat stöd och hjälp när det finns tecken på att barn eller vuxna utsätts för våld. Under 2017 planeras fortsatt fokus på kompetensutveckling inom området.

Ambitionen är att samtliga medarbetare inom förvaltningen ska ha en grundutbildning inom våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Detta erbjuds genom ATV, Länsstyrelsen och/eller Äldrecentrum.

Genom det länsgemensamma resurscentret Origo planeras grundutbildning inom hedersrelaterat förtryck och våld för samtliga medarbetare inom förvaltningen.

Personalsituationen

Personalsituationen inom socialtjänsten är ansträngd. Under de senaste åren har arbetet med attraktiv kommun – attraktiv arbetsplats intensifierats. Ökade krav på verksamheten medför ökat bemanningsbehov.

En stor lönesatsning med lönetrappa och engångssatsning genomfördes i början av 2015 för myndighetsutövande bistånds- och LSS-handläggare. 2016 gjordes en generell höjning av lönenivåerna inom förvaltningen då lönenivåerna var låga jämfört med andra förvaltningar inom kommunen och med andra kommuner.

En personalutvecklingsplan är framtagen och ska implementeras med start 2017.

En IT-policy för distansarbete ska tas fram inom förvaltningen.

Arbetet med att förbättra personalsituationen och arbetsmiljön är högt prioriterad.

Den nya organisationen som träder i kraft 2017 har bl.a. till syfte att förbättra arbetsmiljön genom att varje medarbetare har ett närmare stöd från sin enhetschef i det dagliga arbetet. Rutiner och riktlinjer behöver utvecklas, detta kommer att ske genom ett förvaltningsövergripande arbete inom ramen för ett kvalitetsledningssystem.

Miljömål

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet har en liten miljöpåverkan. Det som är påverkningbart i någon större omfattning är transporter och pappersförbrukning. Socialförvaltningen har för avsikt att ta fram en IT-policy och genom IT-lösningar ge möjlighet att genomföra resfria möten mellan medarbetare, brukare och/eller förtroendevalda genom t.ex. videokonferenser vid vårdplaneringar, uppföljningar och andra sammanträden.

Idag sker alla utskick av sammanträdeshandlingar till nämnden i pappersform men genom att arbeta i digitala plattformar minskar man pappersanvändningen samt transporter. Socialförvaltningen ska i samverkan med den centrala organisationen i kommunen ta fram välfungerade IT-lösningar för nämndshantering.

Socialförvaltningen ska ta fram interna reserekommendationer för medarbetare och förtroendevalda. Medarbetare ska i möjligaste mån erbjudas att delta i webbaserade utbildningar i samband med kompetensutveckling. Förvaltningen kan under året genomföra enklare interna aktiviteter för att uppmuntra medarbetarna till ett miljömedvetet arbetssätt.

Förändringar i förhållande till budget 2016

Vård- och omsorgsnämnden har de senaste åren haft en stram budget som överstigits under flera år, främst till följd av större volymökningar än förväntat. 2016 gjordes flera besparingar främst inom hemtjänsten med även inom korttidsboende och detta i kombination med en lägre efterfrågan på särskilt boende medförde att vård och omsorgsnämnden hade ett positivt budgetutfall 2016.

I ramen 2017 ingick en generell prisökning för de prestationsbaserade ersättningarna med 2 % men här har nämnden föreslagit en del förändringar som avviker från detta. Detta gäller främst ersättningarna mellan LSS boende, Stöd och service och daglig verksamhet där höjningen förts om mot främst daglig verksamhet som erhåller en ersättningsökning på 14 % för 2017.

Hyresnivåerna väntas öka med 1,5 %, och en antagen löneökning på 2,5 % finns från och med 1 april.

I samband med att ansvaret för hälso- och sjukvård inom LSS övergår till kommunerna från och med 1 oktober 2015 och skatteväxling sker så har budgeten också justerats i enlighet med detta

inför 2016. Ytterligare rambudget tillkom under 2017 motsvarande 1,5 mkr för att kunna öka bemanningen inom området.

Under året kommer datorerna att bytas ut för flertalet medarbetare som arbetar inom den del av förvaltningen som tillhör Vård- och omsorgsnämnden. Samtliga datorer är bärbara och möjliggör ett mer flexibelt arbetssätt. Dessa köps in i slutet av 2016.

Äldreomsorg

Antalet äldre ökar fortfarande i Österåkers kommun. Det ställer höga krav på effektivisering för att hålla nere kostnaderna i kombination med bibehållen kvalitet. Något som underlättat detta är att ytterligare platser i särskilt boende tillkommit under 2015-2016 vilket möjliggjort kostnadsminskningar för dyra, externa korttidsplaceringar. I budget 2017 finns en volymökning motsvarande 3 mkr jämfört med 2016.

Budgeten för övrig äldreomsorg är lägre än föregående år motsvarande volym om 1,5 mkr och här ligger en besparing av helårseffekten av nytt avtal inom korttidsplatser som började gälla från 1 juli 2016.

Inom hemtjänst höjdes volymen från 250 209 timmar och 82,3 % utfört av beställda timmar 2016 till 252 000 och 82 % för 2017. Volymen hade varit högre men på grund av helårseffekten av besparingsprogrammet från 2016 så ökar volymen inte så fort 2017.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Antalet barn i LSS boenden väntas under 2017 vara relativt lågt och på samma nivå som 2016. Endast 10 placeringar antas pågå. Även vuxenplaceringar i LSS-boende är på samma nivå under 2017 som 2016. Där får förvaltningen draghjälp av helårseffekten från neddragningarna på Smedby med 3 platser som gjordes 2016.

Under 2016 beslutades att daglig verksamhet ska erbjudas även personer som fyllt 67 år om det bedöms finnas ett behov. 500 tkr har avsatts i budget för detta ändamål.

Kostnadsökning motsvarande 1,5 mkr läggs på kosttidsvistelse av barn där behovet har ökat under 2016 och den volymen väntas även 2017. För korttidstillsyn väntas samma volymer under 2017 som för 2016.

Avseende budgeten inom verksamheter för personer med psykisk funktionsnedsättning har de indexuppräknats och 2 mkr extra har avsatts för hem för vård och boende för psykiskt funktionshindrade, där behovet har ökat under 2016.

Boendestöd har en i princip oförändrad budget förutom index.

Budgeten för personligt ombud är oförändrad jämfört med 2016 förutom index.

Ersättningen för personlig assistans enligt LSS har efter ett KF-beslut återställts på den

nationella nivån för ersättning personlig assistans enligt SFB. Det innebär en kostnadshöjning med 10 kr per utförd assistanstimme. Vård- och omsorgsnämnden har kompenserats i budget 2017 med 500 tkr.

Budgeten för personlig assistans enligt LSS har ökat med 3,5 mkr med anledning av hårdare regler för att få assistans enligt SFB och kostnaderna har då hamnat hos kommunen istället.

Volymförändringar och extra ramfinansiering

Följande tabell illustrerar hur budgetramen förändrades mellan 2016 och 2017. Då nettobudgeten anges i negativa tal och är kostnadsdominerad anges även volymökningar i negativa termer. Ett positivt värde motsvarar således att man beräknar för en volymminskning under 2017 jämfört med föregående års budget.

Vård och omsorgsnämnden	Förändring tkr
Budget 2016	-564 350
Engångskaraktär 2016 äldre	500
Indexuppräknning	-10 500
Volymökning	-14 000
Effektivitetskrav	2 000
Hysesförändring	2 600
Funktionshindrade äldre	-500
Anhörigstöd	-400
Personlig assistans LSS	-500
Helgaktiviteter	
trygghetsbonde	-500
Arbetsterapeut, Sjukgymnast	-1 500
Broddar äldre	-200
Kontrollfunktion hemtjänst	-250
Helårseffekt lönesatsning	-600
Budgetram 2017	-588 200

Den friskvårdssatsning på 500 tkr som gjordes för äldre fortsätter ej under 2017.

Indexuppräknningen på 10,5 mkr motsvarar 2 %. Volymökningen blev 14 mkr, men samtidigt sker en effektivisering på 2 mkr. Effektiviseringen sker främst inom assistans men även delvis inom korttidsboende.

En hyresbesparing sker då korttidsboende inom egen regi avslutades samt omförhandling av hyror sker med Armada. Extra pengar på 500 tkr lades på funktionshindrade äldre över 67 år som kan beviljas daglig verksamhet. Anhörigstöd fick extra pengar med 400 tkr. Personlig assistans inom LSS fick 500 tkr extra för en höjning av ersättningen upp till statliga ersättningen som beräknades kosta 500 tkr.

För helgaktiviteter på trygghetsboende avsattes 500 tkr. HSL stärks upp med Arbetsterapeuter och sjukgymnaster motsvarande 1 500 tkr. Broddar till äldre erhö1l 200 tkr och 250 tkr avsattes för kontroll av hemtjänstens förändring.

Lokaler

Lokalbehoven för Vård- och omsorgsnämnden är knutna till volymer. Vid entreprenadavtal och beställningar har nämnden ansvar för lokaler. Inom valfrihetssystemet (LOV) (hemtjänst, särskilt boende för äldre, daglig verksamhet, sysselsättning inom funktionsnedsättning) har utföraren lokalansvaret, likaså vid köp av enstaka platser och tjänster hos enskilda utförare.

Bostäder

Det finns tre permanenta särskilda boenden för äldre där nämnden har hyresavtal med fastighetsägaren. I och med det nya och de planerade boendena bedöms behoven av lägenheter vara tillgodosedda den närmaste tiden. Istället uppstår en viss risk för att nämnden står med tomma lägenheter i äldreboende beroende på de enskildas val av utförare. Analysarbete pågår rörande möjligheter att omvandla vissa ytor till korttidsboende.

Genom de tre trygghetsboendena i kommunen finns möjlighet för äldre att söka sig till boendalternativ med god fysisk tillgänglighet och tillgång till viss social samvaro.

Boendesituationen inom funktionshinderområdet är bristfällig. Det saknas bostäder för personer med funktionsnedsättning. Prognosen tyder på ökade behov under de kommande åren, vilket gör att dagens bostäder inte räcker till. Det finns även behov av renovering av vissa äldre gruppboendestäder.

Nämnden arbetar med olika möjligheter för att skapa tillgång till fler bostäder. Ett samarbete finns med både Armada och samhällsbyggnadsförvaltningen. En boendeprognos tas fram varje år över nämndens framtida behov av olika typer av boenden. I ”Bilaga 6 – Uppdaterad boendeprognos” finns en översiktlig genomgång av prognos av behov av boende.

Övriga verksamhetslokaler

Det finns även lokaler för äldre i form av träffpunkter, mötesplats Fyren för frivilliga, samt dagverksamheter. Fyrens lokaler har utökats under 2016.

De lokaler som används för korttidsvistelse och korttidstillsyn för barn och unga med funktionsnedsättning räcker inte i dagsläget. Produktionsstyrelsen utför insatserna, men säljer också verksamhet till andra kommuner. Detta gör att verksamheten blir bättre lämpad för att ta emot barn och unga med varierande funktionsnedsättningar.

En kompletterande lokal för korttidstillsyn togs i bruk i augusti 2015. När den verksamheten är etablerad får behovet av ytterligare lokal utvärderas. Ett önskemål är framlagt till Armada om lokal avsedd för korttidsvistelse för 8-12 platser.

Utveckling och förändringar – framåtblick

E-hälsa

Det regionala arbetet för e-hälsa har haft som mål att förbättra informationsöverföring mellan vårdhuvudmän, säkra digitaliseringen av välfärdstjänster (däribland trygghetslarm), samt att skapa e-tjänster. Dessa utvecklingsområden kvarstår under de kommande åren. För Vård- och omsorgsnämndens del handlar det till stor del om att hitta vägar via t ex e-tjänster att kommunicera med och underlätta för kommuninvånare. En annan utveckling är att delta i nationell patientöversikt.

Bostadssituationen

Bristen på bostäder för personer med funktionsnedsättning är kostnadsdrivande då andra lösningar, externt köpt vård, får ersätta bostad på hemmaplan.

Dessutom riskerar Vård- och omsorgsnämnden att få betala viten för ej verkställda beslut.

Kostnadsökningar inom funktionshinderområdet

Fler personer än tidigare får diagnoser som kan ge dem rätt till stöd enligt LSS eller socialtjänstlagen på grund av en funktionsnedsättning. Detta får som konsekvens att Vård- och omsorgsnämndens kostnader ökar. För att bibehålla kvaliteten på dagens insatser, behöver erforderlig volymkompensation tillföras nämndens budget årligen.

Hemsjukvård

Det finns nu en tidplan för arbete kring huvudmannaskapsförändringen för hemsjukvården. Kommunförbundet (KSL) och landstinget kommer att utreda frågan vidare inför planerad uppstart år 2020.

Ekonomisk riskanalys

För närvarande har en ny organisation sju satts per 1 januari 2017. Effekterna av omorganisationen väntas ta några månader och kostnader kan hamna fel i början som får rättas till i efterhand.

Volym och kostnader inom äldreomsorgen kan påverkas till följd av att ytterligare permanenta platser i särskilt boende för äldre väntas i kommunen i kommunen. En konsekvens av större utbud inom särskilt boende är att det kan uppstå flera ej belagda platser på de tre redan befintliga särskilda boendena där nämnden abonnerar på samtliga platser. Detta skulle innebära att nämnden måste ersätta betydligt fler dygn enligt tomdygns- ersättningen och de totala kostnaderna skulle då öka.

Nedläggningen av kommunens hemtjänst på fastland kan innebära att de privata utförarna utför en större andel av de beslutade timmarna. Dock utjämnades denna skillnad i slutet på 2016.

Försäkringskassans hårdare regler inom assistans medför att kommunen får ta ett större ansvar för personer med assistans LSS beslut vilket kan öka kostnaden mer än förväntat.

Ett ökat behov av vardagsstöd för barn med funktionsnedsättning utan tillhörighet till LSS personkrets väntas uppstå. Lämpligt stöd kan komma att behöva erbjudas och detta medför då kostnader som idag inte finns täckning för i nämndens budgetram.

Tidigare har Vård- och omsorgsnämnden ålagts viten i samband med brist gällande LSS-bostäder, vilket i hög utsträckning kan påverka nämndens ekonomiska utfall.

Brist av gruppboende för funktionshindrade medför en risk för att beslut om bistånd inte blir verkställda vilket kan leda till viten. Köp av externa platser medför ofta en högre dygnskostnad än om verksamheten utförs i kommunens egen regi.

Inom de flesta av Vård- och omsorgsnämndens verksamheter kan även små volymförändringar få stora ekonomiska effekter. För närvarande finns dessvärre inget utrymme för någon buffert för att täcka oförutsedda kostnader.

Bilagor

Bilaga 1 – Målstyrning

Bilaga 2 – Plan för konkurrensprövning

Bilaga 3 – Prestationsbaserad ersättning och anslag

Bilaga 4 – Taxor och avgifter

Bilaga 5 – Vård- och omsorgsnämndens plan för
uppföljning av externa utförare

Bilaga 6 – Uppdaterad boendeprognos

Målstyrning för Österåkers kommun

Bilaga 1 till budget 2017 (1/2)

Värdegrund: Delaktighet, dialog, mångfald samt öppenhet
2016-09-15

Kommunfullmäktiges inriktningsmål	Resultatmål	Vård- och omsorgsnämnd	Nuläge	Syftet mål	Period	Mätmetod
1. Invärdarna ska uppleva en professionell service av högsta kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service:	Nöjdheten med förvaltningens service och bemötande ska öka		47 (2015)	plus 5	2017-19	Undersökning
Indikator (NKI i medborgarundersökning)						
2. Österåker ska ha en ekonomi i balans:	Finansiering av alla beslut med ekonomisk bäring ska tydliggöras					
Indikator (Fortsatt god ekonomisk hushållning)			neg 9,7 mkr (2015)	0% avvikelse	2017-19	Statistik
Indikator (Fastsäld åtgärdsplan vid eventuell negativ avvikelse)			100%	100%	2017-19	Månadsuppföljning
3. Österåker ska vara bästa skolkommun i länet:	Samarbetet mellan socialtjänsten och skolan ska förbättras					
Indikator (Antal samordnade individuella planer där skolan deltar)			1 st	5 st	2017-19	Statistik
4. Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning	Andelen omsorgsgare, som är nöjda ska öka					
Indikator (NKI hemtjänst)			90 (2015)	plus 1	2017-19	Statistik
Indikator (NKI äldreboende)			85 (2015)	plus 1	2017-19	Statistik
Indikator (Brukarenkäter inom funktionshinder)			i.u.		2017-19	Statistik
5. Österåker ska ha en trygg miljö	Personer som är utsatta för våld i nära relationer, ska erbjudas stöd och hjälp					
Indikator (genomförda utbildningar i våld)			10 st	8 st		Statistik
6. Österåker skall sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle där goda förutsättningar ges för mänskliga, miljö och natur att samverka	Senast 2018 har omsorgsverksamheter (dagtid*) i kommunen inventerat material och utrustning samt utarbetat en handlingsplan för hur farliga ämnen kan fås ut.					
Indikator: Andel verksamheter som har en handlingsplan			i.u.	100%	2017-19	Verksamhetsberättelse

dagtid* avser verksamheter inom daglig verksamhet, sysselsättning, dagverksamhet samt öppna träffpunkter och liknande

7. Stark och balanserad tillväxt - Tillväxten skall vara ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar	Tillgång till bostäder för vård- och omsorgsnämndens målgrupper för att täcka behovet		i.u.	100%	2017-19	Statistik ej verkställda beslut
Indikator: Andel kunder som får beslut om bostad verkställda inom tre månader						

Vård- och omsorgsnämndens egna indikatorer

Indikator (genomförd analys av behoven)	Resultatmål	i.u.	antal aktiviteter, genomförd analys		Statistik
	Äldre personer med missbruk ska erbjudas stöd till ett värdigt liv				

Plan för konkurrensprövning – Vård- och omsorgsnämnden

Verksamhet	Typ av konkurrensprövning	Utförare/anmärkning
Äldreomsorg		
Särskilt boende – permanenta platser:		
Solskiftet (36 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Enebacken (108 pl)	Entreprenad enl LOU	HSB omsorg
Vårdbo (26 pl)	Entreprenad enl LOU	Attendo
Enstaka platser	Ramavtal enl LOU	Upphör 1/1 2016
Nya boenden i Österåker	LOV	
Särskilt boende – korttidsplatser:		
Korttidsenheten i Alceahuset (19 pl)	Konkurrensprövas	Produktionsstyrelsen
Växelvården i Solskiftet (10 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Korttidsplatser för demenssjuka planeras på Enebacken utifrån entreprenadavtalet, hösten 2015		
Enstaka platser	Ramavtal enl LOU	6 leverantörer med 7 olika boenden
Biståndsbedömd dagverksamhet:		
Vårdbo	Entreprenad enl LOU	Attendo
Hörnan, Enebacken	Entreprenad enl LOU	HSB omsorg
Träffpunkter:		
Fyren inkl frivilligsamordnare	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen i samarbete med ideella organisationer
Solhälla	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Görjansgården	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Solgården	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen

Bilaga 2 till budget 2017

Verksamhet	Typ av konkurrensprövning	Utförare/anmärkning
Hemtjänst, ledsagning, avlösning:	LOV	5 leverantörer inkl PS
Nattpatrullen:	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Mat/kost:		
3 matsalar	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Matdistribution	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Fixartjänst:	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen

Anhörigstöd:

Anhörigkonsulent, uppsökare och demenssjuksköterska finns inom biståndsenheten.

Psykiatri

Boende:

Gruppbostad Skogstjällen SoL (7 pl)	Entreprenad enl LOU	Nytida AB
Servicebostad Malvavägen LSS (8 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Enstaka platser HVB	Ramavtal enl LOU	Upphandlad tillsammans med NO-kommuner, flera leverantörer

Boendestöd: Konkurrensprövas Produktionsstyrelsen

Träffpunkt Ruffen: Ej konkurrensprövad Produktionsstyrelsen

Daglig sysselsättning: LOV 1 leverantör (=PS)

Kontaktpersoner: Ej konkurrensprövad Produktionsstyrelsen

LSS

Gruppbostäder:

Bergsätra (10 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Ljusterö (12 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Oppsätra (11 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Planett (4+2 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Plan 2 (4 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen

Bilaga 2 till budget 2017

Verksamhet	Typ av konkurrensprövning	Utförare/anmärkning
Skonaren (6 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Skånsta (6 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Smedby (9 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Hantverksgatan (6 pl) (2015)	Entreprenad enl LOU	Olivia Omsorg
Enstaka platser	Ramavtal enl LOU	Upphandlad tillsammans med NO-kommuner, flera leverantörer
Servicebostäder:		
Norrgårdsvägen	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Runö Gård	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Åkerspark	Entreprenad enl LOU	Olivia Omsorg
Enstaka platser	Ramavtal enl LOU	Upphandlad tillsammans med NO-kommuner, flera leverantörer
Bostad med särskild service, barn:	Ramavtal enligt LOU	Upphandlad tillsammans med NO-kommuner, flera leverantörer
Daglig verksamhet i Österåker:	LOV	1 leverantör (=PS)
	Ramavtal enligt LOU	Upphandlad tillsammans med NO-kommuner, flera leverantörer
Personlig assistans:	Det finns en lagreglerad valfrihet, den enskilda väljer själv utförare	
För den som inte kan/vilja välja	Beslut i VON att inte konkurrenspröva	Produktionsstyrelsen
Korttidsvisstelse, korttidstillsyn:		
Solskiftet, Halo	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Enstaka platser	Ramavtal enl LOU	Upphandlad tillsammans med NO-kommuner, flera leverantörer

Bilaga 2 till budget 2017

Verksamhet	Typ av konkurrensprövning	Utförare/anmärkning
Ledsagning, avlösning:	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Kontaktpersoner:	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Boendestöd SoL neuropsykiatri:	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen

Österåkers kommun
Socialförvaltningen

Datum: 2017-03-15

Prestationsbaserad ersättning och anslag

	Interna utförare				Externa utförare			
	Budget 2016	Budget 2017	Förändring		Budget 2016	Budget 2017	Förändring	
			Belopp	%			Belopp	%
Ersättning LSS stöd och service								
Ersättning per plats och dygn	1 304	1 291	-13	-1,0%	1 343	1330	-13	-1,0%
Ersättning LSS gruppboheter								
Ersättning per plats och dygn	2 172	2 150	-22	-1,0%	2237	2215	-22	-1,0%
Ersättning SoL gruppboheter (psyk funk.)								
Ersättning per plats och dygn	1 768	1 803	35	2,0%	1 821	1857	36	2,0%
Ersättning LSS daglig verksamhet								
Ersättning per heldag								
Nivå 1	349	398	49	14,0%	359	410	50	14,0%
Nivå 2	519	592	73	14,1%	535	610	75	14,1%
Nivå 3	756	862	106	14,0%	779	888	109	14,0%
Nivå 4	896	1 021	125	14,0%	923	1052	129	14,0%
Nivå 5	1 015	1 157	142	14,0%	1 045	1192	146	14,0%
Ersättning LSS korttidsvistelse								
Ersättning per vardag								
Nivå 1	1 477	1 507	30	2,0%	1 521	1 552	31	2,0%
Nivå 2	1 723	1 757	34	2,0%	1 775	1 810	35	2,0%
Nivå 3	2 052	2 093	41	2,0%	2 114	2 156	42	2,0%
Nivå 4	2 298	2 344	46	2,0%	2 367	2 414	47	2,0%
Nivå 5	2 873	2 930	57	2,0%	2 959	3 018	59	2,0%
Ersättning per helgdag								
Nivå 1	2 275	2 321	46	2,0%	2 343	2 391	47	2,0%
Nivå 2	2 652	2 705	53	2,0%	2 732	2 786	55	2,0%
Nivå 3	3 157	3 220	63	2,0%	3 252	3 317	65	2,0%
Nivå 4	3 535	3 606	71	2,0%	3 641	3 714	73	2,0%
Nivå 5	4 421	4 509	88	2,0%	4 554	4 644	91	2,0%
Ersättning LSS korttidsstillsyn								
Ersättning per barn och år	143 511	146 381	2 870	2,0%	147 816	150 772	2 956	2,0%
Ersättning per barn och år, Solskiftesgården	106 245	108 370	2 125	2,0%	109 432	111 621	2 189	2,0%
Kontaktperson								
Faktiska kostnader enl. SKL + 20 % av arvode	År 2015	År 2016						
Ersättning personlig assistans								
Ersättning per utförd timme	270	291	21	7,8%	278	291	13	4,6%
Ersättning ledsagning, avlösning								
Ersättning per utförd timme	280	286	6	2,0%	288	291	3	0,9%

	Interna utförare				Externa utförare			
	Budget 2016	Budget 2017	Förändring		Budget 2016	Budget 2017	Förändring	
			Belopp	%			Belopp	%
Ersättning för arbete och sysselsättning för psykiskt funktionshindrade								
Ersättning per utfört pass (3 h)	684	698	14	2,0%	705	719	14	2,0%
Boendestöd för psykiskt funktionshindrade								
Ersättning per utförd timme enligt hemtjänstpeng								
Ersättning hemtjänst 07:00 - 22:30								
Ersättning Zon tätort per utförd timme	374	381	7	2,0%	385	392	7	1,9%
Ersättning Zon landsbygd per utförd timme	435	444	9	2,0%	448	457	9	2,1%
Ersättning Zon glesbygd per utförd timme	526	537	11	2,0%	542	553	11	2,0%
Ersättning korttidsplatser								
Korttidsheten egen regi	2 126	2 169	43	2,0%				
Övriga korttidsplatser	1 981	2 021	40	2,0%	2 040	2 082	41	2,0%
Ersättning dagverksamhet								
Ersättning per utfört pass (5 h)	563	574	11	2,0%	580	591	11	2,0%
Ersättning särskilt boende LOV-utförare								
Ersättning per vårddygn								
Tomgångs- samt parboendeersättning	1 120	1 142	22	2,0%	1 154	1 176	23	2,0%
Vård- och omsorgsersättning	1 786	1 822	36	2,0%	1 839	1 877	37	2,0%
Vård- och omsorgsersättning demens	1 977	2 017	40	2,0%	2 036	2 078	41	2,0%
Ersättning särskilt boende LOU-utförare								
Ersättning per vårddygn								
Tomgångs- samt parboendeersättning	940	959	19	2,0%	968	988	20	2,0%
Vård- och omsorgsersättning	1 587	1 619	32	2,0%	1 634	1 683	49	3,0%
Vård- och omsorgsersättning demens	1 786	1 822	36	2,0%	1 840	1 877	37	2,0%

Text	Interna utförare			
	Budget 2016	Budget 2017	Förändring	
			Belopp	%
Fyren	587 000	599 000	12 000	2,0%
Trygghetsboende + träffpunkt *	1 661 000	1 694 000	33 000	2,0%
Aktivitetsbidrag träffpunkt	728 000	743 000	15 000	2,1%
Hemtjänst Natt	7 512 000	7 662 000	150 000	2,0%
Trygghetslarm	2 592 000	2 644 000	52 000	2,0%
Ruffen	1 373 000	1 400 000	27 000	2,0%
Matsal Äldreomsorg	26 400	26 900	500	1,9%
Fixartjänst	223 000	227 000	4 000	2,0%

* inkl. ersättning för glesbygdprojekt

Österåkers kommun
Socialförvaltningen

Datum: 2017-03-15

Avgifter SoL

	Avgift 2016	Avgift 2017
Hemtjänst	225 kr/timme	230 kr/timme
Ledsagning	225 kr/timme	230 kr/timme
Dagverksamhet (måltid tillkommer)	720 kr/månad	734 kr/månad
Omvårdnad vid korttidsboende* och plats i hem för vård och boende (HVB)	1 772 kr/månad 58 kr/dygn	1 792 kr/månad 59 kr/dygn
Omvårdnad vid särskilt boende *	1 772 kr/månad	1 792 kr/månad
Boendeavgift vid korttidsboende * och HVB Avgiften ingår ej i maxtaxan men beräknas mot avgiftsutrymmet	1 846 kr/månad 61 kr/dag	1 867 kr/månad 62 kr/dag
Såld plats särskilt boende ** till annan kommun	2 136 kr/dygn	** kr/dygn
Distribution av frysta matportioner	361 kr/månad	368 kr/månad
Måltider Görjansgården, Solhälla och Solgården	57 kr/lunch 46 kr/middag	58 kr/lunch 47 kr/middag
Frysta matportioner	41 kr/portion	42 kr/portion
Måltider dagverksamhet	67 kr/dag	69 kr/dag
Måltider korttidsboende och HVB	117 kr/dag	120 kr/dag
Måltider växelvård övriga dagar	117 kr/dag	120 kr/dag
Måltider växelvård ankomstdagen	69 kr/dag	71 kr/dag
Måltider särkilt boende	3 532 kr/månad	3 603 kr/månad

* Är baserat på psibasbeloppet

** Beräknas följa OPI som publiceras av SKL

Avgifter LSS

Avgift 2016

Avgift 2017

Korttidsvistelse		
Barn frukost	17 kr/portion	18 kr/portion
Barn lunch	39 kr/portion	40 kr/portion
Barn middag	39 kr/portion	40 kr/portion
Vuxen (från 19 år) frukost	22 kr/portion	23 kr/portion
Vuxen lunch	50 kr/portion	51 kr/portion
Vuxen middag	49 kr/portion	50 kr/portion
Korttidstillsyn (fritids)	203 kr/månad	207 kr/månad
för mellanmål 12 månader om året		
Barn lunch	39 kr/portion	40 kr/portion
Ungdomar (över 19 år) lunch	50 kr/portion	51 kr/portion
Boende	1 802 kr/månad	1838 kr/månad
Skolinternat	1 802 kr/månad	1838 kr/månad

Alla avgifter är uppräknade med 2%

2013-05-28

Rutin för uppföljning av verksamheter inom vård och omsorg

Bakgrund och kvalitet

Vård- och omsorgsnämnden har antagit ett ledningssystem för kvalitet baserat på bestämmelserna i Socialstyrelsens föreskrift Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9). I nämndens kvalitetsledningssystem konstateras bland annat att nämnden ska ha system för kontroll av verksamheter för att säkra kvaliteten i den omsorg som nämnden ansvarar för.

I SOSFS 2011:9 definieras kvalitet enligt följande:

Att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter om hälso- och sjukvård, socialtjänst och stöd och service till vissa funktionshindrade och beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter.

I reglementet för Vård- och omsorgsnämnden anges att nämnden bland annat har som uppgift att:

- bedöma behovet av vård och omsorg samt verka för ett allsidigt och varierat utbud med hög kvalitet som tillgodoser vårddagarens och anhörigas önskemål om vård och omsorg
- tillse att kommuninvånarna enkelt kan tillgodogöra sig information om utbudet (mål, uppföljning och utvärdering)
- svara för kommunens granskning och uppföljning av utförare av vård- och omsorgsverksamhet i enlighet med fastställda tillämpningsföreskrifter.

De lagstiftningar som styr verksamheten som Vård- och omsorgsnämnden har ansvar för är socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL). I samtliga lagar finns bestämmelser om att verksamheten ska vara av god kvalitet och att kvaliteten ska utvecklas och säkras.

Underlag för uppföljningar återfinns både i lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd samt kommunens egna styrdokument. För upphandlade verksamheter utgör avtal och förfrågningsunderlag underlag för uppföljningar och granskning. För verksamheter som drivs av Österåkers kommuns Produktionsstyrelse finns motsvarande beställningar.

I denna rutin beskrivs hur Vård- och omsorgsnämnden följer upp verksamheter som nämnden är ansvarig för.

Vilka verksamheter följs upp?

- Den kommunala Produktionsstyrelsens verksamheter, såväl anslags- som prestationsfinansierad, som drivs enligt beställning av Vård- och omsorgsnämnden
- Verksamheter vars drift är upphandlad enligt lag om offentlig upphandling (LOU)
- Verksamheter upphandlade enligt lag om valfrihetssystem (LOV)
- Verksamheter upphandlade enligt LOU med ramavtal

De verksamheter som omfattas är särskilt boende för äldre, hemtjänst, dagverksamheter (öppna och biståndsbedömda), träffpunkter och andra anslagsfinansierade uppdrag, boendestöd, tillhandahållande av kontaktperson, bostäder för personer med funktionsnedsättning, dagliga verksamheter och sysselsättning, korttidsvistelse, korttidstillsyn, ledsagning och avlösning.

Metoder för uppföljning

Samverkansmöten

- Medicinskt ansvarig sjuksköterska har hälso- och sjukvårdsmöten fyra gånger per år med enhetschefer vid särskilda boenden för äldre gemensamt.
- Medicinskt ansvarig sjuksköterska, sakkunnig för äldreomsorg och enhetschef för biståndsenheten har samverkansmöten fyra gånger per år med utförarna för särskilt boende och dagverksamhet gemensamt.
- Sakkunnig för äldreomsorg och enhetschef för biståndsenheten har samverkansmöten fyra gånger per år med utförarna inom hemtjänst gemensamt.
- En gång per år träffar sakkunnig för äldreomsorg respektive utförare inom hemtjänst individuellt.
- En gång per år träffar sakkunnig för funktionshinder och enhetschef för biståndsenheten utförarna inom LSS-verksamheter och verksamheter inom socialpsykiatri gemensamt.
- En gång per år träffar sakkunnig för funktionshinder utförarna inom LSS-verksamheter och verksamheter för personer med psykiska funktionsnedsättningar individuellt.
- Sakkunniga, medicinskt ansvarig sjuksköterska och enhetschef för biståndsenheten träffar verksamhetschef för vård och omsorg (äldreomsorg och funktionsnedsättning) inom produktionsförvaltningen fyra gånger per år.
- Individuella beslut inom Sol och LSS följs upp av biståndshandläggaren årligen.
- Ytterligare möten bokas vid behov

Årlig inlämning av uppgifter

Årligen lämnar utförarna in verksamhetsplan för kommande år och verksamhetsberättelse för det gångna året, liksom patientsäkerhetsberättelse där det är aktuellt. I verksamhetsplanen redovisas bland annat plan för utveckling och kvalitetshöjande åtgärder. I verksamhetsberättelsen redovisas bland annat genomförda förbättringar och resultat från kundundersökningar om nöjdhet.

Avtalsuppföljning

Varje år genomför upphandlingsenheten avtalsuppföljning med leverantörer som har avtal enligt LOV eller LOU. Då kontrolleras att avtalsvillkor följs och att leverantören uppfyller krav på ekonomisk stabilitet. Sakkunnig och medicinskt ansvarig sjuksköterska från socialförvaltningen inbjuds av upphandlingsenheten att delta och inhämtar information från biståndshandläggarna.

Fördjupad uppföljning

Vart tredje år görs en planerad fördjupad uppföljning hos utförarna i såväl anslagsfinansierad som prestationsfinansierad verksamhet inom äldreomsorg och inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning. Även LOV-utförare vars kunder till minst en tredjedel består av Österåkersbor får genomgå en fördjupad uppföljning.

Uppföljningen görs vid besök i verksamheten. Frågor ställs till ledning och personal. Information inhämtas från biståndshandläggare. Dessutom kan synpunkter från den enskilde och eventuellt anhörig inhämtas på lämpligt sätt. Uppföljningen genomförs utifrån en checklista med frågor som rör verksamhetens delområden och redovisas till Vård- och omsorgsnämnden i form av en rapport. Om verksamheten inte uppfyller krav enligt lag och avtal/beställning begärs en handlingsplan in som även den redovisas till nämnd tillsammans med rapporten.

Uppföljning kan också göras på förekommen anledning, exempelvis vid ett allvarligt klagomål. Det kan ske via ett så kallat oanmält besök. Det kan också genomföras på uppdrag av Vård- och omsorgsnämnden eller om en specifik fråga ska följas upp. Exempel på specifika frågor kan vara nattbemanning eller dokumentation.

Brukarundersökningar

Utöver de brukarundersökningar som utförarna gör genomför socialförvaltningen brukarundersökningar till enskilda. Dessa kan göras genom enkäter genomförda av Socialstyrelsen eller Sveriges kommuner och landsting. Undersökningar genomförs vartannat eller vart tredje år beroende på område.

Synpunkter och klagomål samt missförhållanden

Synpunkter och klagomål som handläggs i verksamheterna redovisas per halvår till förvaltningen. Allvarligare klagomål meddelas förvaltningens sakkunniga direkt och löpande (redovisas till nämnd). Utförarna ska omedelbart informera socialförvaltningen om rapporterade missförhållanden (lex Sarah).

Hälso- och sjukvård

Medicinskt ansvarig sjuksköterska genomför vartannat år en uppföljning av hälso- och sjukvården på särskilt boende (Qusta). Vartannat år sker en granskning av dokumentationen inom hälso- och sjukvård.

Varje år ska vårdgivarna upprätta en patientsäkerhetsberättelse som ska finnas tillgänglig på verksamheten den 1 mars.

Utöver ovanstående görs årliga trycksårsmätningar, infektionsregistrering och registrering i nationella kvalitetsregister. Antalet avvikelser inom HSL redovisas i verksamhetsberättelsen.

Biståndshandläggarens individuella uppföljning

Biståndshandläggarna har ansvar för planering och uppföljning av insatser till enskilda. Beslut om insatser ska följas upp varje år. Handläggarnas erfarenheter tas vid fördjupade uppföljningar tillvara genom intervjuer och samtal.

Översikt

	Samverkans- möten	Synpunkter & klagomål, Enkäter	Avtals- uppföljning	QUSTA	Årlig inlämning av v- berättelse o v-plan	Fördjupad uppföljning	Individuell uppföljning
Äldreomsorg							
Kommunala verksamheter	X	X		X	X	X	X
Anslagsfinansierade verksamheter	X	X			X	X	
Entreprenader LOU	X	X	X	X	X	X	X
LOV	X	X	X		X	X	X
Ramavtal LOU			X				X
Funktionshinder							
Kommunala verksamheter	X	X			X	X	X
Anslagsfinansierade verksamheter	X	X			X	X	
Entreprenader LOU	X	X	X		X	X	X
LOV	X	X	X		X	X	X
Ramavtal LOU			X				X

Österåkers kommun
Socialförvaltningen

Datum: 2016-09-19

Boendeprognos till Vård- och omsorgsnämndens budget 2017, plan 2018-2019

Bakgrund

Vård- och omsorgsnämnden har upprättat en boendeprognos där olika målgruppers behov av bostäder redovisas. Den senaste prognosen upprättades 2013 (VON 2013/0070). Detta är en uppdatering av uppgifterna i den.

Sammanfattning

Äldre

Behovet av platser i permanent särskilt boende inom kommunen bedöms vara tillgodosett från och med nu och under de kommande åren. Det finns flera pågående projekt vilka kommer att öka tillgången till platser och det totala antalet platser beräknas överstiga Österåkers kommuns behov även med en viss marginal för att utförare inom LOV-systemet (utan volymgarantier) kan sälja till andra kommuner.

Psykisk funktionsnedsättning

Behovet av boende för personer med psykisk funktionsnedsättning kan tillgodoses genom köp av extern verksamhet (HVB) eller genom att ha verksamhet i kommunen. Det skulle behövas ytterligare en boendeform inom kommunen dels för att minska behovet av antal köpta HVB-platser och dels för att ge ett bättre stöd till de som bor i ordinärt boende idag men utan en fungerande helhetslösning. Utredning av möjligt projekt för ett boende pågår.

LSS

Det finns och kommer att fortsätta finnas ett underskott på bostäder med särskild service för vuxna enligt LSS. De projekt som pågår, nybyggnationer och upphandlingar, kommer inte att täcka behoven under de närmaste åren. Vård- och omsorgsnämnden kommer att vara hänvisad till att köpa platser av externa utförare. Det finns osäkerhet i uppskattningen av det framtida behovet.

Bostäder för äldre

I prognosen 2013 påvisades kommande behov av särskilt boende för äldre:

Tabell A, Prognos för behov av särskilt boende för äldre

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal beslut	232	241	247	258	269	283	297	311	327	346
Ökning per år		9	6	11	11	14	14	14	16	19
Ackumulerad ökn		9	15	6	37	51	65	79	95	114

Befolkningsprognosen som finns till grund för antagandet om antalet beslut har inte förändrats nämnvärt i grupperna 65-79 och 80- år och äldre. Det fanns 230 beslut om särskilt boende för äldre den 1 juli 2016 vilket är lika många som för ett år sedan. I jämförelse med prognosen synes det faktiska behovet vara ett trettiotal platser lägre. Utvecklingen på ett par års sikt får påvisa om det är ett trendbrott eller om det är en tillfällig förändring. I tidigare prognoser har utvecklingen varit stabil i relation till befolkningsutvecklingen.

Det underskott på platser som fanns vid boendeprognosens upprättande har, vilket då antogs, försvunnit då det tillkommit ett nytt boende med avtal enligt LOV (Förenade Cares Muskötvägen). De andra projekt (Attendo i Skånsta och Humana på Norrgårdshöjden) som då projekterades kommer med stor säkerhet att färdigställas under 2018. I och med det bedöms behovet av platser vara mer än tillgodosett inom kommunen. Den risk som finns är dock att platser säljs av LOV-utförare till andra kommuner istället för till Österåkers kommun, men det finns marginal mellan det antagna behovet och antal förmodade platser för att klara detta.

Det finns ett ytterligare särskilt boende inom kommunen, Smedbygården, som drivs av Redolaris och som valt att ingå i valfrihetssystemet enligt LOV. Boendet har 56 platser och man har boende från flera kommuner.

Projektering pågår också för ett särskilt boende på Ljusterö som kan stå klart 2018, där Österåkers kommun är beställare.

Förutsatt genomförandet av dessa projekt kommer tillgången till platser att se ut som följande:

Särskilt boende för äldre

	2010	2013	2015	2017	2019
Beslut om särskilt boende	196	232	229	269*	297*
Tillgång till platser via entreprenad eller egen regi	168	168	168	168	178
Antal platser inom kommunens gräns med LOV-utförare	168	168	228	268	318
Köpta enstaka platser (ej entreprenad/egen regi)	32	41	54	101*	119*
Ej verkställda beslut	7	33	6	-	-

*Baserat på boendeprognos 2013, dvs. med förutsättningen att antal beslut om SÄBO fortsätter öka i den takt som innan 2015

En analys av möjligheten att omvandla vissa platser på entreprenaddrivna Enebacken till korttidsplatser pågår. Om detta blir verklighet kommer det att röra sig om 9 eller 18 platser. Antalet personer med beslut om korttidsplats eller växelvård uppgår den 1 juli 2016 till 31 personer vilket är ett fyrtiotal färre än för ett år sedan. Den utökade tillgången till permanent särskilt boende har påverkat behovet.

Inom kommunen finns tre trygghetsboenden med sammanlagt ca 150 lägenheter. Vård- och omsorgsnämnden beslutade inför budget 2016 om ett system för att stimulera olika aktörer att starta trygghetsboenden (bilaga 10 i budgetmaterialet). Detta kan leda till att behovet av särskilt boende för den enskilde skjuts upp då en bostad i ett trygghetsboende ska vara modern och anpassad efter olika behov av service.

Psykisk funktionsnedsättning

I kommunen finns två boendeformer för målgruppen personer med psykisk funktionsnedsättning. Det ena är en servicebostad enligt LSS med 8 platser och den andra är en gruppboende enligt SoL med 7 platser. Utöver det köper Vård- och omsorgsnämnden heldygnsvård i hem för vård och boende, HVB.

Prognosen för antalet placeringar i HVB för 2016 är 25 på helårsbasis. Antal personer i målgruppen med boendestöd (personalsstöd i ordinärt boende) var 100 sista augusti 2016, ett antal som varit tämligen stabilt de senaste två åren.

Behovet av bostäder som påtalats i tidigare prognoser kvarstår:

Faktisk situation 2016			Framtida behov till 2022				
	År	2106	År	2016	2018	2020	2022
LSSservicebostad		8	LSSservicebostad	8	8	8	8
SoL gruppboende		7	SoL gruppboende	7	7	7	7
HVB-placeringar		25	HVB-placeringar	25	20	15	15
			Nyservicebostad	--	10	15	17

Behov finns framförallt av servicebostadslänkande boende (trapphusboende). Detta för att minska antalet köpta platser och för att fånga upp eventuella behov hos de som idag bor i ordinärt boende med boendestöd. På så vis kan framtida kostnader minskas. En servicebostad innehåller lämpligen max tio lägenheter, blir det fler delas den med fördel upp i två servicebostäder med separata gemensamhetsytor och personalgrupper.

Att ha en servicebostad LSS för personer med psykisk funktionsnedsättning (Malvavägen) är inte en optimal stödform, det kan finnas anledning att utreda hur stödet till de boende där kan ges på bästa sätt vad gäller vilken lagstiftning som ska styra.

Kommunstyrelsen har givit Vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att tillsammans med Armada Fastighets AB undersöka förutsättningarna för att bygga bostäder för målgruppen. Det förslag som tidigare undersöktes var inte möjligt att genomföra, nu ska ytterligare möjligheter undersökas.

Funktionsnedsättning LSS

Den 31 augusti 2016 fanns 123 personer i gruppboende eller servicebostad (exklusive Malvavägen), varav 86 i kommunens regi och 37 hos externa utförare (innefattande 14 platser i entreprenader och 23 så kallade enstaka platser). Utöver det fanns 4 personer i särskilt anpassad bostad (tillhandahållen av Vård- och omsorgsnämnden men utan fast personalstöd). Den

30 juni 2016 rapporterades 7 personer som har beslut om bostad enligt LSS som ej fått dem verkställda.

Antal personer som tillhör LSS personkrets men som har insatsen boendestöd enligt SoL har ökat från 12 den 1 januari 2013 till 36 den 31 augusti 2016. Samtliga kunder har tillkommit efter 2010. Det går att anta att flera i den gruppen skulle ha ansökt om bostad med särskild service om inte boendestöd funnits som ett alternativ.

Prognosen för åren mellan 2016 till 2022 ser ut som följande:

Faktisk situation 2016		Framtida behov till 2022				
År	2016	År	2016*	2018	2020	2022
LSSgruppboad	72	LSSgruppboad	72	78	84	90
LSSserviceboad	58	LSSserviceboad	58	78	98	108
Totalt	130	Totalt	130	156	182	198
<i>Varav kommunens regi</i>	<i>86</i>	<i>*Notera att detta år innehåller sju ej verkställda beslut</i>				
<i>Varav entreprenader</i>	<i>14</i>					
<i>Varav enstaka platser</i>	<i>23</i>					
<i>Varav ej verkställda</i>	<i>7</i>					

Siffrorna påvisar ett kraftigt underskott vad gäller antalet tillgängliga platser. Inklusiva de sju ej verkställda besluten 31 augusti 2016 behöver 82 platser tillkomma under åren fram till 2022. Prognosen har skrivits ner något jämfört med tidigare, då den förväntade ökningen av antal beslut om boende inte varit så hög som prognosticerades mellan åren 2013 och 2016. Vård- och omsorgsnämnden är i dagsläget och kommer i fortsättningen att vara hänvisad till att köpa platser av externa utförare om den egna tillgången till platser inte ökas på annat sätt.

Det råder viss osäkerhet i uppskattningen av framtida behov då många faktorer spelar in utöver befolkningsutveckling. Exempel är diagnostisering, bostadsmarknadens läge och enskildas tendenser att söka stöd. En kvarstående komplikation är att det finns platser i befintliga gruppboastäder som kan stå oanvända då de inte svarar mot enskildas behov.

I två nybyggnadsprojekt (Söraplanen och Norrgårdshöjden) som Armada genomför finns det möjligheter att få tillgång till motsvarande två serviceboastäder (tidigast 2017 respektive 2018), uppskattningsvis 12-16 platser.

Det finns intresse på marknaden hos byggherrar och privata utförare att bygga och driva LSS-boastäder. Detta är positivt för utbudet, men det finns två huvudsakliga komplikationer med det förfarings sättet. En är att kommunen inte får köpa verksamhet och platser utan föregående upphandling. En annan är att även då upphandling är gjord blir avtalen tidsbegränsade, nästan alltid med en kortare avtalstid än det faktiska behovet hos den enskilde som bor i verksamheten. En upphandling pågår gemensamt med andra nordostkommuner om köp av platser i LSS-boastad. Denna upphandling är enbart avsedd att täcka kompletterande behov (enstaka platser).